

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/108/2017
Identifikačné číslo spisu: 4015201057
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4015201057.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančenika, v právnej veci žalobcu (sťažovateľ): O. Z., bytom X. X, I., zastúpený advokátom Mgr. Štefanom Slovácičkom, so sídlom Mostná 46, Nitra, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, so sídlom v Bratislave, Špitálska 8, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo dňa 14.10.2015, č. UPS/US1/SSVODPPKPC2/SOC/2015/9035/Chr, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 29.03.2017, č. k. 11S/247/2015-51, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného zo dňa 14.10.2015, č. UPS/US1/SSVO DPPKPC2/SOC/2015/9035/Chr, ktorý potvrdil zamietnutie žiadosti žalobcu o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na hygienu, opotrebovaného šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia podľa § 2 ods. 3, § 15, § 38 ods. 1, § 55 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“). Žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. Z obsahu odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že podkladom rozhodnutia boli lekárske posudky zo 16.07.2015 a 30.09.2015, podľa ktorých bola miera funkčnej poruchy (ďalej aj „MFP“) žalobcu stanovená na 40 % podľa prílohy č. 3, časť XII.B.B2.27/c.1, zákona č. 447/2008 Z. z. z čoho plynie záver, že nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, a preto mu nebola navrhnutá žiadna kompenzácia.

3. Podľa krajského súdu sa v čase hodnotenia posudkoví lekári opierali najmä o žalobcom predložené

odborné lekárske nálezy a správy. Z nich preukázateľne vyplynulo, že žalobca sa lieči na degeneratívne zmeny ľavého kolenného kĺbu s výrazným obmedzením pohyblivosti ľavého kolena s MFP 40 %. Boli ďalej zistené poúrazové bolesti ľavého kolenného kĺbu s výrazným obmedzením pohybu a slabosťou ľavej dolnej končatiny. Tiež má zistené odvápnenie ľavého kolena s 30 % MFP. Zo správ vyplýva, že boli zistené v celku štyri druhy zdravotného postihnutia podľa uvádzanej prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z. z., pričom ani najvyššia dosiahnutá MFP z nich nepresahuje 40 %. Krajský súd mal za preukázané, že ani lekárske nálezy uvádzané z 15.06.2015 či 08.06.2015, resp. ani cieвне vyšetrenie nepreukázalo známky aktívnej trombózy, naopak bolo zistené, že cievy sú priechodné s nástennými aterosklerotickými zmenami bez hemodynamicky závažných stenóz ciev na ľavej dolnej končatine. Žalobca má sťaženú mobilitu a chodí s oporou paličky avšak nie je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Krajský súd ďalej poukázal na to, že zdravotné problémy žalobcu vyplývajúce z lekárskeho správ zo dňa 05.12.2015 a 16.12.2015 vznikli až po vydaní rozhodnutí správneho orgánu, a preto ako nové lekárske nálezy nemôžu byť v prebiehajúcom konaní hodnotené ako dôkazy.

4. Krajský súd uzavrel, že nemal žiadne pochybnosti o vykonanom dokazovaní, ktoré považoval za preskúmateľné a presvedčivé bez vnútorných rozporov. Tvrdenie žalobcu, že v jeho prípade sa jedná o stuhnutie jedného kolenného kĺbu v nepriaznivom postavení (vysoký stav jabĺčka podľa prílohy XII.-B.B2 bod 23/b) nebolo v konaní preukázané a ide len o subjektívny názor žalobcu.

5. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca/sťažovateľ v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g/ a h/ SSP (Správny súdny poriadok).

6. Sťažovateľ závery posudkového lekára a žalovaného v odôvodneniach preskúmaných rozhodnutí, s poukazom aj na priložený lekársky nález zo dňa 21.09.2017 vypracovaný MUDr. Q., nepovažoval za objektívny z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového zdravotného stavu a následného právneho posúdenia veci. Zhoršený zdravotný stav (po úraze z roku 2000) zotráva a preto mu nie je jasné, prečo v súčasnosti nie je považovaný za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej aj „ŤZP“), keď podľa lekárskeho posudku zo dňa 06.09.2004 sa za takúto osobu považoval. Sťažovateľ zaradil svoje postihnutia nasledovne:

a/ 12A, 12c - poúrazové svalové ochorenie - ťažká forma s výrazným funkčným obmedzením,
b/ 12 B2, 23B - stuhnutie jedného kolenného kĺbu v nepriaznivom postavení,
c/ 12 B2, 27c2 - obmedzenie funkcie v kolennom kĺbe - ťažký stupeň obojstranne. Podľa sťažovateľa bolo potrebné v prípade rozporov medzi objektívnym zdravotným stavom sťažovateľa a závermi posudkového lekára zistiť skutočný zdravotný stav formou znaleckého posudku ako to vyplýva napr. aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) č. k. 1So/10/2005 zo dňa 28.03.2006. Žalovaný v danom prípade prihliadal len na existujúcu dokumentáciu (správy a nálezy) bez hlbšieho rozboru a odôvodnenia pričom túto skutočnosť si osvojil aj krajský súd.

7. Na základe uvedených dôvodov navrhol kasačnému súdu, aby rozsudok Krajského súdu v Nitre zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal mu právo na náhradu trov kasačného konania.

8. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný, ktorý má za to, že dostatočne zistil skutkový stav, postupoval v súlade so zákonom a neopomenul žiadne žalobcom predkladané lekárske nálezy a rozhodnutie považuje za riadne zdôvodnené.

9. Zdôraznil, že u sťažovateľa ide o posudzovanie sociálnych dôsledkov ŤZP, kde je zákonom č. 447/2008 Z. z. stanovená porucha najmenej 50 % a nie stanovenie poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť tzn. stanoviť u sťažovateľa stupeň invalidity (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.), tak ako sa mylne sťažovateľ domnieva. Z lekárskeho správ nevyplyva, že by jednotlivé zdravotné ťažkosti dosahovali hodnotu 50 % a práve preto sa sťažovateľ nepovažuje za fyzickú osobu s ŤZP. Rovnako poukazuje na skutočnosť, že predložená správa z roku 2017 (dva roky po vydaní napadnutého rozhodnutia) nemohla byť z objektívnych dôvodov zhodnotená, preto nepovažuje argumentáciu sťažovateľa o rozporoch v tvrdení za dôvodné.

10. Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa, že nie je z rozhodnutí jasné, čo viedlo správne orgány k zmene posudzovaného zdravotného stavu od roku 2004, kedy sťažovateľ bol uznaný (posudok zo dňa 06.09.2004) ako občan s ŤZP s MFP 50 % podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci časti XII.B2.23.b/ stuhnutie jedného kolenného kĺbu v nepriaznivom postavení (MFP 50 %) žalovaný uviedol nasledovné. Po prešetrení sťažovateľovej žiadosti o poskytnutie kompenzačného príspevku (o ktorý požiadal aj v roku 2009) z posudzovanej dokumentácie vyplynulo, že u sťažovateľa došlo k zmene posudzovanej diagnózy, a to tak, že bola zmenená/prehodnotená MFP na stupeň zdravotného postihnutia podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z. z. časť XII.B.B2.bod 27b/1 - obmedzenie pohyblivosti ľavého kolena - stredný stupeň - jednostranne - 30 %. V tejto súvislosti Krajský súd v Nitre zamietol žalobu sťažovateľa/ žalobcu a uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 02.12.2009. Rovnako bola súdom preskúmaná aj ďalšia žaloba sťažovateľa (č. k. 15S/29/2009 zo dňa 31.03.2010), kde predmetom bolo aj uvádzaná zmena MFP a stupňa zdravotného postihnutia sťažovateľa, pričom súd zákonnosť postupu správnych orgánov potvrdil. Rozhodnutie ktorým bola potvrdená zákonnosť zmeny posudzovania MFP (z 50 % na 30 %) bolo potvrdené aj rozsudkom NS SR č. k. 7Sžso/24/2010 zo dňa 24.02.2011. Podľa žalovaného sťažovateľ v priebehu jednotlivých konaní nijako nepreukázal dôvodnosť svojich tvrdení. Kasačnú sťažnosť z uvedených dôvodov považuje za účelovú a zmatečnú.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP „Správny súdny poriadok“) po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec v rozsahu kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

12. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „kompenzácia“) je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu 1a).

13. Podľa § 2 ods. 3 zákona o peňažných príspevkoch, ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %.

14. Ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby menej ako 50 %, lekársky posudok obsahuje len mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a odôvodnenie tohto vyjadrenia.

15. Z administratívneho spisu kasačný súd zistil, že posudkový lekár žalovaného pri určení miery funkčnej poruchy sťažovateľa vychádzal z časti XII.B.B2, bod 27. písm. c/, bod 1, t. j. obmedzenie funkcie v kolennom kĺbe - ťažký stupeň (flexia do 30 stupňov) - jednostranne - MFP 40 %, teda hodnotil rovnako ako v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod č. 26S/24/2013 zo dňa 02.02.2017 (ktorý žalobu o ďalšiu žiadosť o príspevok zamietol; toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 10.07.2017). Posudkový lekár v lekárskom posudku v zmysle lekárskeho nálezov stuhnutie kolena podľa tvrdenia sťažovateľa objektívne nepotvrdil. Naopak z Lekárskeho nálezov žalobcovho všeobecného lekára zo dňa 17.05.2015 vyplýva, že u sťažovateľa sa jedná o „Fibroankylosis genus postraumatica I. Sin partialis“, t. j. jedná sa „o čiastočné stuhnutie ľavého kolenného kĺbu po úraze“. Rovnako ani iné zdravotné postihnutia nepresahovali zdravotný význam hlavného posudzovaného zdravotného postihnutia. Z administratívneho spisu vyplýva, že pri posudzovaní boli zohľadnené všetky odborné lekárske nálezy nachádzajúce sa v spisovej dokumentácii. Posudkový lekár žalovaného pri určení miery funkčnej poruchy sa stotožnil s predchádzajúcim názorom posudkového lekára prvostupňového správneho orgánu. To boli teda zásadné dôvody, pre ktoré nárok na peňažný príspevok priznaný nebol.

16. Pokiaľ sťažovateľ predložil v rámci kasačného konania ďalšie nové lekárske posúdenia, k tomuto kasačnému súdu uvádza, že pre preskúmanie administratívneho rozhodnutia súdom je rozhodujúci stav, ktorý tu existoval v čase vydania rozhodnutia správneho orgánu. Daná procesnoprávna úprava sa v

preskúmanej právnej veci dotýka rozsahu poškodenia zdravia u sťažovateľa v priebehu administratívneho konania. Uvedený záver vyplýva z platného znenia § 135 ods. 1, 2 SSP, pričom kasačný súd poukazuje v tomto smere aj na rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu, a to konkrétne na rozsudok NS SR pod sp. zn. 7Sžso/59/2009 zo dňa 20.05.2010, v ktorom uviedol, že súd nemôže pri svojom rozhodovaní zohľadniť skutočnosti, ktoré nastali po právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré je predmetom súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva, lebo pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci skutkový a právny stav v čase rozhodovania správneho orgánu.

17. Rovnako zhodne so žalovaným správnym orgánom poukazuje kasačný súd aj na rozsudok NS SR pod sp. zn. 10Sžso/8/2012 zo dňa 26.09.2012, v ktorom uviedol, že úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pri vydaní rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či toto rozhodnutie bolo v súlade so zákonnými a inými predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo a je v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutí správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu kasačný súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, resp. v opravnom prostriedku, a to z hľadiska, či uvedené procesné pochybenia správneho sú takou vadou konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Úlohou kasačného súdu nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Inými slovami povedané, treba vziať do úvahy, že kasačný súd nie je súdom skutkovým, ale súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

18. S poukazom na vyššie uvedené kasačný súd dospel k záveru, že žalovaný vydal napadnuté rozhodnutie v súlade s platnými hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Rozhodnutie žalovaného nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Skutkové okolnosti, z ktorých pri voľnej úvahe v rámci správneho posúdenia žalovaný správnym procesným postupom zistil a aplikoval príslušné hmotnoprávne ustanovenia z hľadiska hodnotenia dôkazov v takom rozsahu, o ktorom kasačný súd nemal dôvod pochybovať, a preto sťažnosť považoval za nedôvodnú.

19. K obsahu námietok uvedených v kasačnej sťažnosti podanej zo dňa 18.09.2017 kasačný súd záverom uvádza, že posúdenie splnenia hmotnoprávných podmienok na účely predmetných konaní a rozhodnutí je predovšetkým odbornou medicínskou otázkou podľa § 11 zákona č. 447/2008 Z. z.. Nejedná sa o právne posúdenie, ale o vysokošpecializované odborné posúdenie zdravotného stavu a z neho vyplývajúcich sociálnych dôsledkov pre posudzovanú osobu.

20. V danom prípade ani sám sťažovateľ vo svojich písomných podaniach neuviedol konkrétne dôvody, prečo odborné lekárske posudky nie sú v aktuálnom čase objektívne. Lekársky posudok sťažovateľa nie je v rozpore s diagnostickými závermi vyplývajúcimi z odborných lekárskeho nálezov, spĺňa všetky požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a vysporiadava sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených dôvodov dospel k záveru, že postupom žalovaného nedošlo k porušeniu zásad správneho konania a Krajský súd v Nitre vec správne právne posúdil.

22. Kasačný súd preto vyhodnotil kasačnú sťažnosť sťažovateľa za nedôvodnú a podľa § 461 SSP ju zamietol.

23. O trovách kasačného konania kasačný súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP a účastníkom konania ich náhradu nepriznal, keďže sťažovateľ v konaní nebol úspešný a

žalovanému právo na náhradu trov v konaní pred správnymi súdmi zásadne neprináleží.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.